

DRAUGAS

2ND CLASS MAIL
April 19, 1995

THE LITHUANIAN WORLD - WIDE DAILY

Vol. LXXXVI Kaina 50 c.

UŽSienio LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TELEFONAS (312) 585-9500
TELEFAKSAS (312) 585-8284

Nr. 75

Kovaliov: Dalyvavimas Maskvoje rodys pritarimą karui Čečenijoje

Maskva, balandžio 13 d. (NYT) – Rusijos vedamas karas atskirti norinčioje Čečenijoje šiuo metu yra sustiprintas ir žiauresnis, Rusijai stengiantis numalšinti pasipriešinimą Čečenijoje, kad jo nematyti gegužės 9 d. Maskvoje būsimantys pasaulio šalių vadovai, teigia žymiausieji Rusijos veikiantys žmogaus teisių gynėjai balandžio 13 d. paskelbtame pareiškime.

Kaip rašo Steven Erlanger „The New York Times“ laikraštyje, Sergėj Kovaliov, kuris tebéra Boris Jelcino Prezidentinės žmogaus teisių komisijos pirmininkas, sako, jog norima padaryti, kad iki gegužės 9 d. būtų imanoma patraukti pėčias ir tarsi: „Taip, daug kas vyko Čečenijoje ir, žinoma, mums dėl to labai gaila, bet nebesirūpinkit, karas pasibaigę“.

Sergėj Kovaliov sakė, jog paraše laiškus JAV prezidentui Bill Clinton, Vokietijos kancelieriui Helmut Kohl, Prancūzijos prezidentui François Mitterrand ir Britanijos ministriui pirmininkui John Major, kurie visi yra numatę dalyvauti gegužės 9 d. iškilmėse Maskvoje, minint sajungininkų pergalęs Antrajame pasauliniame kare 50-ajam suaktį. Savo laiške jiems S. Kovaliov pasakė, kad jų dalyvavimas Maskvoje bus bežadis pritarimas Rusijos veiksmams Čečenijoje ir skatinos juos ten esant viešai pasmerkti Rusijos taktikas Čečenijoje.

Sergėj Kovaliov pasakė, jog balandžio antrą savaitgalį prieš vakarų Čečenijos kaimus Samaški ir Ačkoj-Martan vykdyti milžiniškos skalės puolimai, kur Rusijos kariuomenė itin grubiai pažeidė žmogaus teises, buvo tiesiogiai surišti su gegužės 9 d. planuojamomis iškilėmis.

Rusija nori keisti pasirašytą sutartį

Maskva, balandžio 16 d. (Reuters) – Rusijos gynybos ministras Pavel Graečev Velykų diena pasakė, kad Rusijai neįmanoma laikytis pasirašyto ginklu sumažinimo sutarties, kol karas su Čečenijos sukilėliais nepasibaigęs. Jis Rusijos Interfax agentūros reporteriui pasakė, kad Maskva nori peržiūrėti 1990 m. Europos Reguliarių Pajėgų sutartį, kuriuo aprūpino kiek dalinį ir kiek šarvuociai Rusijos gali laikyti pavojingoje pietinėje Kaukazo srityje, kur yra Čečenija.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

Turkijos ministrė pirmininkė Tansu Çiller pirmadienį pareiškė, kad Turkija pradėjo dalies savo 35,000 karių atitraukimą iš šiaurinio Irako, kur jų uždavinys buvo išnaikinti ten esančių kurdu sukilėlių bazes. Nors ji vengė pasakyti kada užbaigti karinius veiksmus šiauriniam Irake, Turkijos žinių agentūra praneša, kad kariuomenė išvedima numatoma užbaigtai iki gegužės vidurio. Kalbėdama New Yorke, premjerė Kurdu Darbininkų Partijai priklausantių sukilėlių vadavino terroristais, žudžiusius nekaltais civilius turkus ir kurdus, siekiant neprisklausomos kurdu tėvynės. Nuotraukoje turkai karai vedasi belaisvių pajamų keturių kurdu sukilėlių moteris kovotojas, iš kurių dvi kepurėmis užsidengia veida.

Rusija bando užbaigtai karą Čečenijoje iki gegužės 9

Vilnius, balandžio 13 d. (LA) – Pasaulio pasklidus žiniai apie rusų kareiviu ivykdytas žudynes Samaški kaime Čečenijoje (apie tai rašyta „Draugo“ 1-me pusl. balandžio 13 d. – Red.) ir tai atsiliepė Jungtinė Amerikos Valstijų Valstybės departamento, rašo Juozas Gliniskis „Lietuvos aide“. Atstovas spaudai Nicholas Burns patvirtino rimta JAV susirūpinimą dėl to, kad Rusijos pajegos bombarduoja Čečenijos miestus bei kaimus ir žiauriai, net žvériškai elgiasi su civiliai gyventojais. „Faktai rodo“, sakė N. Burns, „kad Rusijos vyriausybė siekia karinio sprendimo, o mūsų nuomonė, karinis sprendimas neįmanomas“. Jis sakė, kad konfliktas griauna Rusijos demokratinių reformas ir neigiamai veikia JAV ir Rusijos santykius.

„Yra daug būdu paimiti miesta pagal karo taisyklės“, pareiškė Jean-Paul Corbaz, Raudonojo Kryžiaus pagalbos koordinatorius, ileistasis į miestą balandžio 10 d. popietę. „Deja, šiuo atveju, humanitarinių normų nebuvo griežta laikomasi“. Anatolij Šabado, kalbėdamas spaudos konferencijoje Maskvoje balandžio 13 d., pareiškė, kad Vakarų ir pačios Rusijos visuomenės indiferentiskumas iš dalies kaltas dėl tu ivykusių. „Šis nusikaltimas tapo įmanomas, nes Vakarai ir pačios Rusijos visuomenės nebesidomi ivykių Čečenijoje“, jis sakė. „Jie galiai būti laikomi Pergalės Europoje šventės 'dovana' Clintonui ir kitiems“, jis pareiškė.

Čečenijos informacijos ministro M. Udguro pranešimu, per keturis karo mėnesius, be sugriaudinti didžiuji Čečenijos miestu Grozno, Gudermes, Argun, apgriauti visi rajoniniai centrali, bombarduota apie 200 kaimų. Mūšiuose žuvo 2,230 čečenų karių ir apie 5,000 sužeista. Rusijos karių žuvo apie 37,000. Apie 60,000 sužeista. Žuvus tėvams ir artimiesiams, Čečenijoje liko apie 12,000 našliai, 2,000 vaikų sužaloti. Šiuo metu Čečenijos Respublikos teritorijoje yra apie 200,000 rusų karių ir apie 5,000 šarvuotų technikos vienetų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Manoma, kad šie P. Graečev pasakymai dar pablogins Rusijos savykias su Vakaru ir Šiaurės, o grudžių mėnesį pradėtas karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidžiamą laikyti šioje srityje, yra nepakankamas“, pareiškė Rusijos gynybos ministras.

Rusija jau kuri laiką stengiasi, kad sutartis būtu pakeista, argumentuodama, kad Sovietų Sąjungos suirus ir po to kile vietiniai karai padarė, kad sutartis nebeatitinka esančių salynų.

V. Havel vyks į Maskvą ir į Londoną

Praha, balandžio 12 d. (Elta) – Čekijos prezidentas Vaclav Havel vyks į Maskvą gegužės 9 d. paminėti Antrojo pasaulinio karas Čečenijoje jau buvo juos pablogintas. „Škaičiuoju dalinį ir ginklą, kuriuos pagal sutartį leidž

SKAUTYBĖS keliai

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

ŠV. JURGIO ARKLYS

Tenkai kartais apsilankytu pasakyti svarbią kalbą. Šv. Tautinėse kapinėse Chicage. Ten labai netoli vienas nuo kito du kapai. Prano Rako ir Jono Mašiotai. Kartais padedu gėlelę, o kartais palaistau jau augančias. Abu jie man pažįstomi skautybej. Prano Rako asmeniškai neteko sutiki, bet kiek kartu stovyklavau jo padovanotoje skautams žemėje. Joną Mašiotą pažinau siek tiek arčiau.

Jonas Mašiotas buvo „Aušros“ gimnazijos Kaune skautų globėjas, 1931 m., o taip pat matematikos mokytojas. Daugybėi mano draugų, išskaitant mane, matematikai buvo bausis dalykas, o matematikos mokytojas baubas. Privengdavome kiek galėdami. O man teko ant jo tūti. Tai labai keistas neįtikėtinai nuotykis. Štai kaip tai ivyko.

Kaune buvo tradicija šventi Šv. Jurgio šventę. Visi Kauno skautai susirinkdavo gusarų maniečių, kur vykdavo iškilminga sueiga. Susirinkdavo taip pat ir daug svečių. Iš vadovų prisimenu tik tuntininką V. Šenberga. Buvau dar per jaunas, kad visus išsidėmeti. Taigi toje šventėje visi dalinai turėjo pasirodymus. Mūsų draugovės vadovai nutarė parodyti Šv. Jurgi. Jis turėjo atjoti ant arklio ir

Tada nežinojau, bet dabar tikiu, kad skautybe yra nuostabus judėjimas, kuris sugeba iutraukti į savo veiksmus ir tokį atsiauru matematikos mokytojus.

Jono Mašiotai pelenai išgabentė į Lietuvą. Jo kapo urna tuščia. Tad neberekia laisti gėlių, ką gana retai padarydavau, bet atminimai išlieka. O kad jie neišnykti su mano pelenais, surašiau, ką prisiminiau.

v.s. VI. Vijeikis

Kauno „Aušros“ gimnazijos skautų draugovė 1931 m. II eil. penktas iš kairės sedi Kauno „Aušros“ gimnazijos skautų globėjas ir matematikos mokytojas Jonas Mašiotas. Paskutinėje eil. antras iš k. straipsnelio autorius Vladas Vijeikis. Toliau — Yčas (dr., Kanadoje), Stundžia (Jūrų skautų veikėjas), Andriulaitis (Lietuvos krepšinio rinktinės narys, mireš), Jurgis Garmus (žuvos „Budžio“ sudužime), Druskis, Gutmanas, Petkauskas, Klišonas, Sėdi Garmus, A. Cipliauskas, Švedas, M. Reklaitis (žuvos karo metu), J. Mašiotas, Vilkauskis, S. Giedraitis. Kiti — Budrevičius, K. Cipliauskas (žuvos karo metu), Gaška, Laurinavičius, Mašanuskas, Petkevičius, Pūdimaitis. Šiai nuotraukai išsaugojo Petkauskas. Kadangi nuotrauka daryta prieš daugiau negu 60 metus, asmenių atpažinimine ir išvardinime gali būti sulykdimu. Tokius pastebėj, prašomi parašyti šio puslapio redaktoriui.

BROLIS TOMAS — BSA DRAUGININKAS

Skautas vytis ps. fil. Tomas Dundzila iš Lietuvos Skautų sąjungos „Lituanicos“ tūtai Čikagoje įsijungė 1969 metų rudeni. Prieklusė vilkiukų Vytauto Didžiojo draugovė, oro skautų Darius ir Girėno draugovėi ir Miško Brolių draugovėi. Baigė LSS „Ažuolo“ vadovų mokyklą. 1991 metais lankė ir baigė Miško ženklo — Gilvelio kursus. Būdamas Vokietijoje vadovavo Vasario 16-tos gimnazijos skautų draugovė. 1993 metais buvo nuvykęs į Lietuvą ir stovyklavo Jubiliejiniame stovykloje vykusiame netoli Palangos.

Mya ir Tomas Dundzilai yra gamtos draugai ir savo namuose laiko dvi kites ir dvi Gvinėjos „kiaulytes“.

Šv. Jurgis. Autorius ir vietovė nenurodyta.

Valstybinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus Kaune.

Sventas Jurgis, karžygys,
Tu prieš slibiną žengi.
Tu teisingas ir drąsus,
Gink nuo priešus mus visus.
Gink artoja Lietuvos,
Kaip lyg šiol, taip visados.

Kun. Stasys Yla

Svento Jurgio, viso pasaulyo skautijos globėjo šventė švenčiamą balandžio 23 d. Savo suėigose atitinkamai Jis paminklėme. Kovoje su blogiu, Šv. Jurgis tebūna mums pavyzdys ir vadovas.

50 METU SKAUTAVIMO ŽENKLElis

Šimeti sukanca 50 metų kai daugelis karu iš tėvynės išblokėtų jaunuolių uoliai vyko visuomeninį gerajį darbą.

2. Tiešioginis vadovas/ė gali asmenių pasiūlyti be jo/jos žinios, tačiau turi pateikti visus patikrintus tam reikalingus duomenis.

Ženkleli ir pažymėjimą Pirmaja pasiūlys vadovui/ėi. Ženklelis ir pažymėjimas asmeniui gali būti ieteikti iškilmingoje sueigoje ar kita ypatingo proga.

1. LSS narys/ė, aktyviai reiškiasi Sajungoje 50 metu, kreipiasi į savo tiesioginių vadovų/ė, ar tiesiai į LSS Pirmijos pirminkinį pateikdami šias žinias:

a. Laipsni, vardas, pavardė ir adresas;

b. kur pradėjo skautauti ir kada;

GERASIS DARBELIS JAUNIMO CENTRUI

Jau keli šeštadieniai gražus būrys „Aušros Vartu“/„Kernavės“ tunto sesui į „Lituanicos“ tunto brolių uoliai vyko visuomeninį gerajį darbą, tvarkydamai ir švarindami Jaunimo centro Čikagoje aplinką. Jaunimo centro administratorius Zigmo Mikužio pastangomis iš Čikagos miesto valdybos buvo gauta: grėbliai, šluotos, semtuvali ir maišai šiukšlėms skrautai. Gražiai matyti stropiai besidarbuojančias paukštynes, vadovaujančias ju vadovų g.v.v. Danos Mikužienės išyr. skautės Onutės Utz. Sesytmės nenuisledami darbavosi jaunesneji skautai, vadovaujami Andrius Panaro, Paulius Genčiaus ir Gyčio Jameikio. Sunkesniam švarinimo darbus atliko skautai

Liepos 22 d. — rugpjūčio 5 d. — Čikagos skautijos stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, Mich.

Liepos 22 — rugpjūčio 5 d. — 46-ji Anglijos lietuvių skautų, čių stovykla Lietuvui sodyboje, netoli Londono.

PLAUKIOJIMO IŠKYLA

Žiemos šalčiams užėjus, skautavimas uždarose patalpose guvioms paukštystėms pabesta. Norėdamos seytes kiek išblaškyti, „Aušros Vartu“/„Kernavės“ tunto „Dubysos“ draugovės draugininkė gintarė v.v. Dana Mikužienė iš jos padėjėjės nutare suruošti joms staigmeną, kad paskui sesytės galėtų rimčiai ruoštis Kazuiko mugės darbams. Sesėms buvo pranešta, kad ruošiamas „vasaros iškyla žiema“, t.y., važiuosius plaukioti baseine. Pranešimas buvo priimtas džiaugsmingu vienbalšiu „Valio!“

Vasarį 4 d., tuo po pamokų Čikagos lituanistinėje mokykloje, sesės susirinko greitam užkandžiui. Pasistiprinusios išvažiavo į Ridge Park baseiną. Ridge parke yra „fieldhouse“, kur visą savaitę vaikams ir suaugusiems vyksta įvairūs užsiėmimai. Savaigaliai baseina (su vandens sargais) galima išsinuomoti asmeniškiems reikalams — gmtadienių šventėms ir kitoms progoms, o šiuo atveju — paukštysti išskyli.

Sulėkusių i persirengimo kambarių, sesytės nekantriai laukė vyr. skaučių ir mamyčių, kad padėtų joms pasiruošti plaukiui. Persirengusios skubiai lindo po dušas ir išėjo prie baseino, kur vandens sargė paaiškinė baseino naudojimo taisykles ir patikrino kai kurių sesių sugebėjimus plaukti (kad galėtų plaukti giliame baseino gale). Šilpkui nuaidėjus visos sušoko į vandenį. Šioje iškyloje dalyvauti buvo pakviesi ir sesių tėveliai bei kiti šeimynariai ir vyresnės skautai. Dalis mamyčių plaukė ir padėjo plau-

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as New Year's Day and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakitimai už gautos prenumeratas nesuničiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skautojo adresu, gavus iš jo mokesčių, pažymima, iki kada yra užsimokėjės.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	% metų	3 mėn.
JAV	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Kanadoje ir kitur(U.S.)	\$110.00	\$60.00	\$40.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur(U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą (Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsieni oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausia redaktorė Danutė Bindokiė

Administratorius Pijus Stanciūnas

Moderatorius kun. Viktoras Rimšelis, MIC

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pri siunčiant, gavus prasmą kaip nors skelb.

Kiotes balioms sesytėms. Kitame kambarje likusios mamytės paruošė užkandžius ir padengė status. Sesytės plaukijo ir taškėsi visą valandą. Nusidžiovinusios ir persirengusios atėjo į vėliau kambari, kur sesė Virga Bužienė patiekė karštus dešreles, „čipsus“, gérimus ir sausainiukus. Kartu susėdo skautukės — didelės ir mažos, tarpu jų ir broliai. Vaišiniosi ir kartu susėdė šnekūčiavosi mamytės ir tėveliai.

Buv labai maloni popietė. Paukštystės artimiai susiduravo, o ypač malonus buvo matyti kaip rüpestingai ir gražiai su jomis elgesi vyresnės sesės ir broliai. Smagu, kad ir tėveliai džiaugėsi proga pakend-

Dr. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė: vidaus ir kraujų ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirm. 9 v.r. - 7 v.v., antr. 10 v.r. - 3 v.p.p., ketv. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prirma „Medicare Assignment“. Sumokama po vizito.

Cardiac Diagnosis, Ltd.
Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIJŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirm. 3 v. p.p.-7 v.v. antr. 12:30-3 v.p.p.
treč. uždaryta, ketv. 1-3 v.p.p., penkt. ir Šešt. 9 v.r.-12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
(312) 778-6969 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIŽDAS IR
IŠSIPLŪTIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS
Dantu Gydytoja
3130 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Tel. (312) 476-2112
925 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS
Chiropraktinės gydymas nuo
nugaros, kaklo ir galvos skausmų
1025 Ogden Ave.
Lisle, IL 60532
Tel. 708-598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTU, PŪSLĖS IR PROSTATOS
CHIRURGIA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie
Valandos pagal susitarimą
Antr. 2-4 v.p.p. - 7 v.v., ketv. 2-5 v.p.p.
Šešt. pagal susitarimą
Vizitai apnokami Medicare
Kabinete tel. (312) 778-2880
Name: 708-448-5545
Priekalės Holy Cross ir
Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligos
Kalbamė lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. (312) 585-7755

ARAS ŽILOBA, M.D.
AKIJŲ CHIRURGII
AKIJŲ LIGOS
Good Samaritan Medical Center-
Naperville Campus
1020 E. Ogden Ave., Suite 310,
Naperville IL 60563
Tel. 708-527-0090
Valandos pagal susitarimą

vs Ant. Paužuolis

Clevelandiškių velykinė dovana

ristu balsus, suteikdama pa-kilia, šventišką nuotaiką.

Esame išpratę numotis ranka į vietines pastangas „importuo-dami“ iš tévynés solistus, an-samblius, vokalinus vienetus. Nors ne visi jie vienodo lygio, bet pripildome koncerte sales ir godžiai graibstome muzikinius išrašus, kurie visumot paslaugai siūlomi, kad publika ir namie galėtų „prisiminti kon-certo nuotaiką“. Deja, išblėsus buvusiam išpūdžiu, apsižiūrime, kad muzikinių išrašų tapaj-giame išklausyti vieną kartą, o paskui padedame į nebevar-tojam daituką dėžę. Žinoma, išrašo atlikėjams tai nelabai svarbu, nes jie savo „atpildą“ jau gavo, kai pirkėjamas sumokėjo už juos-teles...

Dievo Motinos parapijos choro velykiniai giesmių išrašas yra ypatinges dar ir tuo, kad Velyku laikotarpis tesiasi iki Atvelkyio... Jeigu daugelis tarp murgučių, šokoladinų kiškių ir velykinį vaizdą tos dovanos nepastebėjo, dar yra laiko atkrepti i ją démesi.

Ta dovana: velykiniu giesmijų juostelėje išrašas, atliktas Cle-velando Dievo Motinos Nuolau-tinės Pagalbos parapijos (populiarių vadinamos tik Dievo Motinos) choro. Kažkada kiekviena lietuviška parapija pasižymėjo skambiu, balsingu choru, gabiu muziką vadovaujamu. Šių chorų gausumu galime stebėtis iš pirmųjų dainų švenčių, ruoštų JAV, kai ištisi sarašai parapijų chorų iš įvairių miestų, ypač rytinio Amerikos pa-krasčio, užpildyda velykinės leidinio puslapius. Dabar parapijos choras — jau retas paukštis. Priežascių yra išvairi, bet galbūt svarbiausia: bažnyčių tarpininkai ir apeigų paketimais, labiau įjungiant į giedojimą visus, bažnyčion susirkusius.

Chorai išlikę tik vienur kitur, tad Dievo Motinos parapijoje Clevelande — tikra išimtis, labai ryški bent viena karta pasiklausius minėtos giesmijų juostelės, pavadintos „Prisikélé Jis“. Chorai nuo pat iškūrimo 1982 m. vadovauja jauna, talen-tinga muzikė Rita Cyvaitė-Klio-riene, iš 27 choristų, irekordavusi ši velykinį išrašą, tikrai išreikaliavusi darmu, profesio-nalu skambesi. Muzikinė palyda — trimatas iš vargonų — efektingai paremia chorų giedojimą, sodriai paryš-kindama, bet neužgoždama cho-

riaukštėmis, idomiu zoologijos sode, gražiai išplanuotu didžiuoliu „Grosser Garten“ parku. Gatvėse matydavome laisvai vaikštinėjančius anglus ir amerikiečius karos belaisvius, kas stiprino mūsų vilti, jog sa-jungininkai mėste tikrai ne-bombarduojas (vokiečiai Dresdena buvo paskelbi „atviru miestu“, t.y., jis neturėjo jokios gynybos).

Vaikštinėdamis po miestą, nesijautėme esą toli nuo Lietuvos, ne ant karališkųjų pastatu matėme ju portalų viršūnėse iš akmenų iškaltus Augusto II ir Augusto III herbus šalia Saksonijos herbo, taip pat ir Lenkijos Erelį, ir Lietuvos Vyti. Tas mums teikė dvaisinės stiprybės.

Rugsėjo mėnesį, gausiai susi-rinkę į priemiestyje esančią Zeiss-Ikon fabriko didžiuile sale, iškilmingai paminėjome Tautos šventę. Minėjimo pabaigoje di-dingai nuskambėjo visų gieda-mas Tautos himnas; juo taip pat būdavo užbaigiamos ir lietuviškos sekadmieninės pamaldos, laikomos didelėje vienuolyno koplyčioje.

Artinos kita mūsų valstybinė šventė, Vasario 16-ji. Deja, jos šventi Dresdenė neteko.

(Bus daugiau)

Pernai lapkričio 18 d. Vytauto Didžiojo universitete Kaune atidaryta Socialinės rūpbybos profesinių studijų centro skaičiuklė. Didelė dalis šios skaičiuklės sujunta Loyolos universiteto Čikagoje prof. Robert Constable, dešančio Vytauto Didž. un-te, pastangomis. Studijų centru finansuoja Amerikos Katalikų vyskupų konferencija. Centre jau apginti pirmoji magistro tezė. Nutraukoję iš kairės: skaičiuklės šventinė vysk. Sigitas Tamkevičius, už jo — kun. Robertas Grigas, universiteto rektorius prof. Bronius Vaškelis ir prof. Robert Constable.

LIETUVA VOKIEČIU SPAUDOJE

KAZYS BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Keletą dienų Lietuvos sostinėje viešėjo Miuncheno „Sued-deutsche Zeitung“ dienraštis specialus bendradarbis, stebėdamas savivaldybių rinkimus (trumpai pranešę tik pasekmės), pasikalbėjo su prez. Algirdu Brazauskas, aplankę G. Dekanidžė, pavadindamas ši susitikimą, „Wenn dein Vater der Pate ist“ — „kai tavo tėvas yra krikštatėvis“. (Pastarasis žodis paimtas iš mafijos aplinkos, vadinant gaujos vadą „godfather“ — K.B.)

I G. Dekanidžės raštinė patekinti nėra lengva. Jি saugoja petingi, aukštai vyrat, kiekvieną ie-nantį stebi filmavimo kameros.

„Kaip atrodo pats G. Dekanidžė, Vilniaus gaujos vadas, prie kuri drebė visa Lietuva?“ — klausia vokietis. Gruziniškos ir žydiškos kilmės G. Dekanidžė apsirengęs gražiai elute, ant rankos — stora auksinė apyrankė, auksinis laikrodis. Vokietis jam priminė Vilniaus „Respublikos“ dienraštį, kuriame buvo rašoma apie G. Dekanidžės plačią veiklą, jo itaka vyruišybėje, policijoje, miesto savivaldybėje, prekyboje narkotikais.

Jo aksys, kaip ištikimo šunies, žiūri į vokietį. Jis tuo pat sako: „kaip aš galiu būti gaujos vadu, gyvendamas laisvėje? Kaip aš galiu būti kriminalistu vadu,

leidimas. Pasirodo, kad jis pri-klausė mafijos gaujai.

Savo pasikalbėjimą G. Dekanidžė taip baigia: „Iš vienos tekstilės imonės Vilniuje atvykę vyrai reikalauja apsaugos pinigu. Girdi, juos čia siuntęs pats G. Dekanidžė“. Jis juokiasi iki ausų ir sako: „juk ši imonė priklauso man“.

Vokietių žurnelas „Stern“ spaudina Michail Gorbačiov prisiminimus. Mažą jų dalį jis paskyrė Lietuvai, tikrovėje sostinei. Jis rašo: „1990 m. kovo mén. Lietuva paskelbė nepri-klausomybę. 1991 m. sausio mén. prie vyriausybės rūmu Vilniuje įvyko didelė demonstracija prieš kainų pakeliamą. Maskvoje krašto apsaugos mi-nistras Jazov, KGB pirm. Kriukov ir viadas reikalų ministras Pugo (latvis — K.B.) paskelbė, kad imtasi visų priemonių prieš krauju praliejimą. Iš sausio 12 d. i 13 dieną Vilniuje buvo užimta televizijos stotis. Šioje akcijoje dalyvavo sovietiniai dalininkai. Buvo užmušti ir sužeisti (vokietių žurnalus priedėta, kad žuvu 14 asmenų ir 580 buvo sužiūstu). Aš tuo pat pareikalavau iš Kriukovo pasiaiškinimo. Ji mėgino ši įvyki atvaizduoti labai nekalnu, nepavojingu dalyku. Be to, pats sprendimą buvo vetejo duotas. Vėl Jazov aiškino man, kad Vilniaus igulos vadavas daves iškymą. Greičiausia, kad ši žingsnį jis ir žengė ir tai be ministro sutikimo. Tačiau tuo metu aš pasitikėjau Jazonu“.

Vokietis kiek ilgiau sustojia ties žuvusių Vitu Lingiu, kadangi „Respublikos“ žurnalistas („Respublikos“ dienraštystė) vadina bulvariniu i veišiūmą iškélé „Vilniaus brigados“ veiklą. „Teismo nutarimą gali pakeisti Lietuvos prezidentas. Tačiau A. Brazauskas priešininkai gali ji apšaukti mafijos bendradarbiu“, sakė vienas spaudos bendradarbis vokietiui.

Miuncheno laikraščio kores-

pondentas pažymi, kad didelės bausmės V. Lingio žudikams sudavė stiprus smūgius dviems žmigėms brigados narių.

„Kaip gilių mafijos atstovai Vilniuje buvo išleidę šaknis, — rašo vokietis, — parodo A. Brazauskas asmens sargybinio at-

„Elbės Florėncija“

Saksonijos ir Lenkijos-Lietuvos karalius Augusto II ir jo sūnus Augusto III valdymo laikotarpyje (1694-1763) Dresdenas tapo Europos architektūrine pažiba. Turtingo iždo pinigais, pa-sitelkus talentingus architek-tus, skulptorius bei dailininkus, barokinės stiliuje buvo statomi rūmai, meno galerijos, mu-ziejai, teatrų, pastatai įvai-rioms mokslo institucijoms, žventovės, ištaigingos vilos, pa-minklai, fontanai.

1728 m. buvo baigtas statyti puošnusis „Zwinger“ (architek-tas Poepelmann, skulptorius Permoser) yra laikomas gražiausiu barokinio pastato pa-sauluje, o architektas Georg Baehr suprojektuota miesto panorama dominuojanti „Frauenkirche“ Europos evan-gelikams tapo tuo, kas Romos katalikams yra Šv. Petro bazi-liko Romoje.

Dresdene muziejai ir meno galerijos didžiavosi savo vertingais rinkiniais; vien tik Augusto II ir Augusto III laikais buvo nu-pirkta daugiau nei 4,000 žino-mų menininkų kūriniai, tarp ju ir garsioji Rafaelio „Sikstinos

RINKIMAI IR PASIKEITIMAI

VYTAUTAS LANDSBERGIS

Artėjant Velykoms, kurių pro-ga visus lietuvius kuo platesnė-se šalyje pasveikinti, Lietuvių turėjom rinkimus su jau žino-mais rezultatais. Yra jie geri, galėjo būti dar geresni, betgi dabar mėginsiu paliesti kitką.

Nustebino žinios iš užjūrių, kad užsienio lietuvių praktikai negalejo balsuoti, nebent jei būtu važiavę tūkstančius myliu i ambasadą Vašingtone. Paaiškinimai, kuriuos pastebėjome, neva ambasada neturi net jau anksčiau balsavusių žmonių sa-rašą, todėl negali jiems priminti ir pakiesti bei organizuoti balsavimo per konsulatus ir bendruomenes — tokie paaiki-nimai būtų nelabai rimti. Matyt veikiai kitkas — dabantinė Lietuvos valdžia — nenori, kad jos piliečiai užsienyje balsuotų.

Negana to, nesiliauja pagrasti-nusiskundimai, kad Vidaus rei-kių ministerijos pareigūnai ištini biurokratiškai vilkina net aikškiausias paraiškas gauti ir pasiūlyti naujai Lietuvos pasa.

Maty, ne tik policijos ar kitų išstaigų pareigūnai, bet ir auks-

tesės vykdymo valdžia, kuri to

nesutvarko, nenori, kad piliečių būtu daugiau — iš čia tiek biurokratinėmis kliūtimis ir vilkinimis ištaigose, astrandant galybes prie-kabių, kad tik neduotų Lie-tuvos pasa. Buvo ir tebera truk-dymu, kad tų vakarietiskų demokratinių nusiteikimo balsu kuo mažiau ateiti į rinkimų komisijas Lietuvos. Buvo, bet nejau ir toliau taip bus? Turi išvitti pasikeitimą.

Kai jis įvyks, greičiau rasis ir kitu pasikeitimu į gera.

KALINIAI SUSIMASTĖ APIE ŽMOGIŠKĄJA PAREIGĄ

Šiaulių rajono Žadžiūnų kai-me Laimos ir Vlado Laugalių šeimyno auga 32 vaikai, kurių kažkada išsiadėjo jų tikrieji tėvai. Šeimyna yra parengusi koncertinę programą, su kuria pasirodo įvairios Lietuvos vietose. Laugalių šeima buvo pakiesta koncertuoti ir Pravie-niškių susišpindo režimo patais-

Prie šio trumpo aprašymo „Stern“ žurnelas atspaudino kovojančiu tankais lietuvių nuotrauką, pridėmamus tokį prierāšą: „saušos mén. 12 d. Raudonosios armijos tankai verčia atskylandu nuo Sov. Sajungos Baltijos respublika Lietuvą vėl į ją sugrižti. Vilniuje žuvu 14 žmonių. Vis daugiau sovietinių respublikų skelbė nepriklasomybę“.

(LR, 20.02)

HOLOKAUSTAS PELENŲ DIENA DRESDENE

VIKTORAS PRIŠČEPIONKA

1

„Kas verkti buvo užmiršęs, vėl išmoko verkti, matydamas Dresdeno mirti“, taip kalbėjo žymus vokietių rašytojas, dramaturgas Gerhart Hauptmann, nuo aukštos Elbės pakriaudių stebėdamas upės slėnyje mirštanti miesto agonia. Tai buvo prieš 50 metų.

Miesto praeitis

Dresdene, Antrojo pasaulinio karo pradžioje savo dydžiu 7-tas Vokietijos miestas, XII šimtmetyje buvo tik mažas, slavu žvejų apgyventas kaimas, žinomas „Drezdany“ vardu. Vietė, varda, pakeitus į „Dresden“, 1216 m. gavo miesto titula, o XIV šimtmetyje tapo Saksonijos sostine.

Miesto augimui didelė paska-ta buvo netoli esančiuose Rūdos kalnuose (Erzgebirge) atrasti žemės turai: kaolinas, anglis, si-

Lietuviai Dresdenē

Grožėjosi miesto ižymybėmis ir lietuvių pabėgėliai, iš lia-kimo atblokščio 1944 m. vasara. Duo metu Dresdenas buvo vienintelis Vokietijos didmiestis, visai nepaliestas Atlanto sajungininkų bombų. Veikė opera, te-atrai; Zwinger kieme buvo atlie-kami baletu spektakliai, simfoniniai bei kamerinių koncertai. Kavinėse grojo muzika, švento-

vėse buvo atliekami religinių koncertai, oratorijos, kantatos.

Nors meno galerijos buvo užda-

rytos, karališkose rūmuose i-

rengtas „Gruenes Gewölbe“, garsus brangenybių ir Meissen dailiosios porceliano keramikos muziejus, dar veikė.

Laisvomis nuo darbo dienomis

retai kada sedėdavome lageryje — vis traukė miestas su savo ne-

naprasto grožio architektūri-

nais pamincklais, puošniomis

žventovėmis, idomiu zoologijos

sode, gražiai išplanuotu didžiuoliu „Grosser Garten“ parku.

Gatvėse matydavome laisvai

vaikštinėjančius anglus ir

amerikiečius karos belaisvius,

kas stiprino mūsų vilti, jog sa-

jungininkai mėste tikrai ne-

bombarduojas (vokiečiai Dresdena buvo paskelbi „atviru miestu“, t.y., jis neturėjo jokios gynybos).

Vaikštinėdamis po miestą,

nesijautėme esą toli nuo Lietuvos, ne ant karališkųjų pastatu matėme ju portalų viršūnėse iš akmenų iškaltus Augusto II ir Augusto III herbus šalia Saksonijos herbo, taip pat ir Lenkijos Erelį, ir Lietuvos Vyti. Tas mums teikė dvaisinės stiprybės.

Rugpjūtį mėnesį, gausiai susi-

rinkę į priemiestyje esančią Zeiss-Ikon fabriko didžiuile salę,

iškilmingai paminėjome Tautos šventę. Minėjimo paba

STALINO-HITLERIO DRAUGYSTĖS METAI

PILYPAS NARUTIS

Hitlerio užplanuotas pasaulio užkariavimas prasidėjo 1939 m.: užėmės Čekoslovakiją, vyko Klaipėdos krašto atplėšimas nuo Lietuvos. Kad naujų laikų Vokietija veržiasi Lietuvon, pajutome jau 1933 m. Lietuva pirmoji pasipriešino naciškomu užmačioms, išdrususi iškelti Neumano-Sasso bylą. Lietuvos teismas, viešai vykdomas ir skelbiamas, aiškiai pasauliu rodė nacių užmačias – ruošiasi kariniam, slaptai Vokietijos remiamam sukiliui Klaipėdos kraštė. Šią pirmąją antinacincę byla pasaulyje verta prisiminti ir mineti.

Istoriškos patirties vediniai, Lietuva nepasidavė Hitlerio gundymui prisdėti prie Vokiečių pulti Lenkiją ir atsiimti Vilnių, nors pasiūlymas atrodė labai patrauklus (pulk. K. Škirpa tai protegavo). Užtai, manau, Hitleris baudė Lietuvą, pervedė ją Stalino malone, o Stalinas už leidimą pasiūmė Lietuvą Hitleriui atsimokėjė „auksa rubliais“, duodamas metalus, kurie buvo Vokietijai svarbiu negu auksas, ne reikalingi karinei Vokietijos pramonei – pagrindinti ir užtikrinti Hitlerio karinį panašumą prieš Vakarų pasaulį. Tokia buvo Hitlerio-Stalino draugystės pradžia.

Viso to mes tada nežinojom. Tikriausias užmačias – karta okupuoti ir lietuvių tautą sunaikinti, pradžioje Lietuvą neatpažino. Maskva klastingai tai pridengė, Lietuvai pasiūlydama Vilniaus kraštą, kuri Maskva, susitarusi su Hitleriu, jau buvo užkariauvi. Tiesa, Vilniaus kraštą atgavome ne iš Lenkijos, o iš Maskvos. Okupavimas buvo pridengtas NKVD-istiška apgaule. Vilniaus krašto perleidimu Lietuvai, saujėles lietuvišką komunistelių išsvetimautu pastaugomis pasauliu buvo suvaidintas „Lietuvos išvadavimas“.

Keista, kad Hitlerio-Stalino draugystės niekas dabar nenori prisiminti, ruošiant 50 metų nuo karo pabaigos iškilmes. Prezidentas Clinton, važiuojas pasidžiaugti, kad Stalinas prisdėjo prie demokratijų pergalės, lyg ir užmiršta, kad Stalinas „demokratu“ pasivadino tik Hitleriui jau prie Maskvos vartų priartėjus.

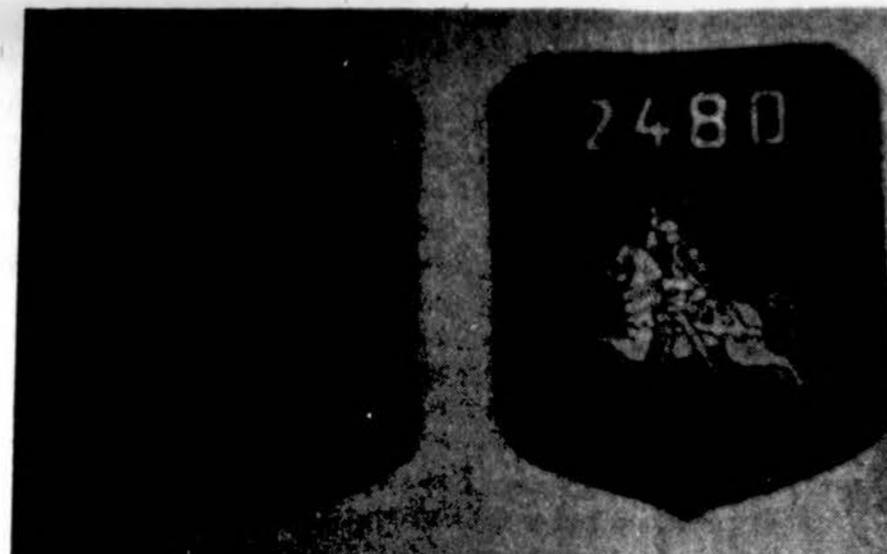
1940 m. Maskvos okupacija mums buvo kladinant stagienu, ypač todėl, kad ji vykdyta Maskvos draugystės su Berlynu rėmuose. Mūsų nustebimui, Vokietija atidavė Maskvai Lietuvos pasiuntinę Berlyne. Kalbėti prieš nacius ir Vokietiją, ypač prieš Hitleri, sovietams Lietuvą okupavus, buvo draudžiamas. Maskvos politrukai visus lietuvių tautos stagių skulimus ir laikinosios Lietuvos vyriausybės ir greitas atstatymas nepriklasomos Lietuvos valstybinės administracijos. Sukilimas ir LAFO vardu paskelbtas Lietuvos valstybės atstatymas. Maskvai dar tebežiavaujant, o Hitleriui vos paleidus i Maskvos puose pirmuosius šūvius, sukelė nuostabą iš bolševiku, ir nacių štabuose. Stalinas pamatė, kad jo visų metų pastangos prijungti Lietuvą prie Sovietų Sajungos sugriuvi, o Hitleris pajuto naują priesą – Lietuvą, kaip valstybę.

LAFO pastangomis pasiekta visos lietuvių tautos stagių skulimus ir laikinosios Lietuvos vyriausybės išstatymas ne tik priverte bolševikus skubciau pasitraukti iš Lietuvos, bet ivedė nacinę Vokietiją į nauja dilemą: ji piversta buvo tuo naujai spresti, ar pasirodyti kaip Lietuvos išvaduotoja nuo sovietinės okupacijos ir pripažinti L L vyriausybę, kurią remia visa tauta, o jei ne – Lietuvai pasidarys priesu. Hitleris ėjo Stalino pramintu keliu: nušalinė L L vyriausybę, areštavo LAFO vadus ir atsiuntė specialių generalą Stahlecker su specialiais SS daliniais, kad būtu išžudyti Lietuvos žydai.

Žydu šaudymas visoje Lietuvos sukelė didžiausią pasipiltinimą. Vyskupas Paltarokas, apie žydu šaudymą, sužinojęs, oficialiai per Panevėžio katedrą paskelbė ekskomunika vienims, kurie prisidės prie žydu šaudymo. Nacių kolonizacines užmačios išryškėjo daug greičiau negu bolševikų.

Sovietinė tikrovė rode arestai, bet ir tie pradžioje buvo vykdomi per lietuviškuosius policininkus. Viskas vyko pagal ministro pirmmininko Merkio parėdymą – „būkite mandagūs“, nors areštų iškymai buvo duodami iš kažkur kitur. Išgirdome pirmą kartą NKVD varda, kai pats Merkys dingo. Net ir generolas Raštikis buvo panaudotas Lietuvos kariuomenės likvidavimui. Jis tik po pusemetė pamatė tikrovę: suspėjo slapta pabėgti iš Lietuvos.

Uždarius organizacijas, pogrindis prieš okupantą kilo

Vokietijoje prie Miuncheno, Flossenburgo kaceto paminklinėje koplyčioje, ant sienos kabo Vytais, pažymint, kad kacete nužudyta 2,480 lietuvių.

visiškai sužugdytos: vyrai ne-pasirodė. Okupantas nesugalvojo kitko, kaip tik bausti – paimti Lietuvos iškaitus i Stutthofo kacetu ir tuo grasinimui priversi tautą vykdyti nacių tikslus. Tauta reagavo visutiniu neriminiu. Lietuvoje esantieji vokiečiai pajuto ypatingą lietuvių pyktį, kai po iškaitu aresto Lietuvos pogrindžio spauda dar labiau pagausėjo ir suaktyvėjo. Nacių mėgino areštai nutylidytis pogrindžio spauda, areštavo „žurnalistų grupę“ ir nusiuntė į Stutthofą. Viso tos Gestapo bausmės iššaukė dar didesnį lietuvių pasipriešinimą. Nacių pajuto ūkinį nuostoli. Lietuvos ūkininkai éme tauputi sau, mažiau atiduoti okupantui reikalingų produktų. Teko nugirsti, kad net okupacine administracija éme skubtis Berlynui, kad dėl netinkamos Gestapo taktikos kenčia ūkis, kad neliko žurnalistų, nebéra rašančiuju okupacinei informacijos ir ūkinių spaudų. Berlynas bandė varžtus atleisti, net žurnalistų grupę į Stutthofą kacete gražinėti atgal į Lietuvą, kas Stutthofo kacetinėje istorijoje buvo taip pat staigmena kalinimams. Bet ir tas nesustabde antinacines rezistencijos, kuri dar labiau sustiprėjo.

Pogrindžio organizacijos susijungė ir sukūrė VLKA. Susijungus pogrindžio organizacijoms į VLKA, buvo susiekti su Švedija, sekmingai éme veikti pogrindžio radijas, kuris nesustojo iki nacių kapituliacijos. Vokietijos „drang nach Osten“ éme nesustabdomai sparčiai silpti, kai ne tik prasidėjo nesékmė fronte, bet ir užfronteje masės žmonių, aiškių antikomunistų, pasidare nacių priešais. Lietuvos vyrai geriau éjo į miškus, bet naciams netaravo, nors aiškiai žinojo, kad iš Maskvos ateina, ne išvaduotai, bet naujas Lietuvos okupantai.

Šiandien, minint 50-metines nuo karo pabaigos, mes, lietuvių, matome, kad tai nebuvo karo pabaiga. Tai buvo tik Hitlerio nugalėjimas. Stalinas liko toliai testi genocida, naikinti tautas ir valstybes. Vakariečių užkariautas ir tik laikinai perleistas Maskvos globai valstybes Stalinas pasilaikė kaip karogrobis ir éme drebinti visa pasauli gamindamas atomines bombas. Iš okupuotos Lietuvos trečdalį tautos buvo ištremtas

Nacių, okupavę Lietuvą, vienai pirmųjų areštavo adv. Dionysis Monstavičius (jis vedė nacių Neumano-Sasso bylą 1933 m.), patalpindami į Sachsenhausen kacetu. Tuoj buvo areštuoja Mažosios Lietuvos veikėjai: Erdmonas Simonaitis, Brunonas Parolas, Edvikė Cebedys, Jonas

Grigolaitis, Albinas Gailius. Daubar sužinome, kad ir daug bolševiku okupacijos metu nuo NKVD aresto pabėgių į Vokietiją lietuvių buvo patalpinti į kacetus. Nacių okupacijos metu nuolatiniai areštai pildė Dachau, Auschwitz, Buchenwald, Flossenburgo (kur lietuvių yra pastatę gražų paminklą nužudytiems savo tautiečiams) ir Stutthofo (kur dar néra jokių paminklėlio) ir kitus kacetus. Ne tik kacetus, bet ir nacių kalėjimus buvo pripildę lietuvių. VLKI grupės areštuoje, vežami per kalėjimus ir laikyti kalėjime iki pat nacių karo pabaigos, išliko gyvi, tik nacių karo mašinai sustojus. Pagal nacių surikiuotą tautų sunaikinimą skalę lietuvių buvo 7-je, latviai 8-je, estai 9-je vietoje.

Kiek lietuvių buvo nacių kalėjimuose ir kacetuose, kiek lietuvių buvo nužukintų ar liko gyvy, iki šiol tikslios statistikos nėra. L.P.K. sajungos duomenimis, nacių kacetus ir kalėjimus yra perėję apie 39,000 lietuvių. Būtų metas realiai peržvelgti vokiečių kalėjimų ir kacetu muziejinius archyvus, nes svetimtaučiai tuo nepasirūpins. (Tačiau, kaip visada, „yra svarbesnis reikalas“ ir tam lėšų stokojama).

Pažymėkime ir kitą sukaktį. Jau 50 metų, kai sovietinės Maskvos suklastoti dokumentai organizuotai skleidžiami Vakaruose ir svetimtaučiu spudoje kaltinami kolaboravimui su naciais lietuvių, kurie nebuvu naciai, o aiškūs antikomunistai išlektuose tik garbės vainikai. Maskva, vokiečių sunaikinta Varšuva užėmusi, ten pastatė savo „demokratiską“ Lenkijos vyriausybę, neberekėjo naujo Katyno planuoti.

Pulk. K. Škirpa, po nacinės okupacijos išsivadavęs iš naminiu aresto, užsiensyje būdama, labai puoselejė Laikinosios Lietuvos vyriausybės atstatymą už Lietuvos ribų. Pulk. K. Škirpa galvojo, kad nacių nušalinta Laikinio Lietuvos vyriausybė, turėjo turėti simpatijų demokratinė valstybėse. Kiek žinau, pulk. K. Škirpa Amerikoje kalbėti ALTą, kuris labai rimtai svarstė šia galimybę – paskelbti Laikinają Lietuvos vyriausybę veikiančią. Tačiau nesurado nė vienos valstybės, kuri L L vyriausybę pripažintų. Vakarų valstybės nerenomė vienai kovoja, kurie nebuvu naciai, o aiškūs antikomunistai (naciai kaltino lietuvius, kad nepadėjo kovoti su bolševikais). Keistiausiai, kad kolaboravimui naciams užpultiję, nepažinami realios padėties, ima net atsiprašinėti. Atsiprašymas pagamina nauja „kalte“. Tai tikra sąmyšio būsena, kurią turime šalinti. Okupuota Lietuva išgyveno žiaurių genocidą, kuri vykdė okupantai. Ju tikslas aiškus: Lietuvą ne tik nai-kinti, bet ir lietuvius niekinti, kad jidiegut mažvertiškumą, kad mažintų norą kovoti už savo laisve ir, paprasčiau tariant, kad padarytų lietuvius bevalais vergais. Sovietinė Maskva ir jos paveldėtojai buvo ne tik žmogaus, bet ir kitų tautų suniekinimo specialistai. Tam jie naujojo visa savo politinę galią.

Karo su naciais pabaigos metines švēsdami, atkreipiame pabauso dėmesį, kad tai dviguos būsena, kurios puašia literatūros laikotarpį. Veikalas 864 didelio formato puslapiai, kuriuos puošia šimtai išvairiausių iliustracijų. Leidėjas – mecenatas yra Lietuvos Fondas, vardinis leidėjas – Lithuania Institutas.

Leidinys gaunamas „Drauge“, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629. Knygos kaina – \$30.00.

Užsisakant paštu, persiuntimo išlaidos

– \$4.00, į Kanadą

– \$6.00, į kitus kraštus – \$6.50,

Illinojaus gyventojai visais atvejais

dar primoka \$2.63 valstijos mo-

kesčių.

• Trakuose sausio 27-28 d. vyko Vilniaus katalikiškų jaunimo bendruomenių susitikimas, kurį suorganizavo neseniai iškurtas Vilniaus Katalikiškojo jaunimo centras, o vadovavo Lietuvos Vyskupų konferencijos gen. sekretorius kun. Gintaras Grušas. Renginio dalyviai svarstė organizacinius klausimus, nutarė leisti informacinių leidinių.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

OAK LAWN REALTY
6253 W. 95 St.
Oak Lawn, IL 60453
BALYS BUDRAITIS
Patamauna išvairių nuosavymų pirkime bei pardavime, miestie ir priemiestie. Suinteresuoti skambinkite:

BUDRAICIUI
Bus. 708-499-7000 Fax. 708-499-7006 Pager 312-308-0307

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161
RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sažiningas patarnavimas
- MLS kompiuterinių FAX pagalba
- Nuosavymų įkainavimas vertinai
- Perkame ir parduodame namus
- Apartementus emė
- Pensininkams nuolaida

MISCELLANEOUS

ELEKTROS
IVEDIMAI — PATAISYMAI
Turia Chicago mesto leidimą. Dirbu ir užmiestie. Dirbu greitai, garantuotai ir sažiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUPUTIS

10%—20%—30% pigiau mokėsias pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

• **FRANK ZAPOLIS**
3208½ West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

Išnuomojamas 5 kamb. 2 mieg. aplidytas bt.; saldytuvas, ir virimo pilyta; 71 St. ir Washtenaw apyl. \$425 l. mén. + 1 mén. „security dep“ ir „lease“. Kreipkitis: 312-476-8727.

FOR RENT

Reikalinga motoris padėti motoriai lengvoje namų ruošoje, virti ir gyventi kartu; 6 dienų darbo, antradienės, \$150 į sav. Skambinti tarp 12-3 val. pp. tel. 708-562-5583

NORÉTUMĖTE VADINTI TELEVIZIJOS REKLAMOSE?

Reikalingi ir vaikai, ir suaugę, ir senesnio amžiaus asmenys. Patyrimas nebūtinis. Kreipkitis:
1-800-843-4716

LIETUVIŲ EGZODO LITERATŪRA

1945-1990

LITHUANIAN DIASPORA KONIGSBURG TO CHICAGO.

anglų kalba. Autorius Antanas J. Van Reenen

Knigoje nagrinėjama lietuvių tautiškumo kilmės išstakos, analizuojama tarp ligi šiol negyldinta vertybų konfigūracija. Studijų dinamiškumo eigoje, skverbiamas į diasporos mentalitetą, išryškinama Rytų Europos mintijimo variacijos, aiškinama. Kaip apsiginklavus sava ideologija, galima tali kingai sugreinti savo tautiškumo pagrindus su Amerikos tautiškumo principais.

Kniga pradedama 19-to amžiaus lietuvių tautiškumo supratimų-pajautimui. Dėmesio centre – lietuvių ateivai. Apsiribojama Čikaga. Pirmoji banga (lietuvių ateivai) (1867-914) – lietuvių, daugumoje ekonominių emigrantų, savo noru paliekimai kraštą, daugumoje valstiečiai, meninė išsilavinimui. Antroji banga (1948-1952) – be didesnių išimčių, profesionalai, išsimokslinė, atvykę ne savo noru ir (g) D.P. (displaced persons) – varda. Analizuojamas kultūrinis susidūrimas tarp abiejų minėtų bangų. Vaizduojama kaip Antroji banga perėmė Pirmosios bangos sukurta institucijas ir kaip sukurė naujas.

Kniga sudaro 330 ps., didelio formato. Išleido University Press of America, Inc., Lanham, New York and London. Kaina su persiuntimui 27 dol. Illinois gyv. dar prideda 2 dol. valstijos mokesčio. Užsakymus siūlti:

Draugas
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

No One Offers

Iš užsienio lietuvių spaudos

„PARTIZANŲ DAINU ATGARSIAI”

„Dirva”, Cleveland, Ohio
Yra daug ženklų, kad iš klystelių yra nenorima išeiti. Iš gana autoritetingu šaltiniu teko išgirsti gana blogas žinias. Mums, mirtingiesiems, tiesiog yra nesuprantama. Galbūt dėl to mei ir esame „mirtingieji”, kadangi apie „aukštę politiką” neturime jokio supratimo. O tai, ka išgirdau – tai vos mane iš klumpių neišvertė. Būtent: vienas žinomas veikėjas visą „Šilo” koletyje kažkur i priemiestiesi nuvežę. Jie atsirodo tokioje aplinkoje, kokieje visai nesitikėjo būti. Ten jems buvo pasakyta: „ponai galite dainuoti, bet prasom i politiką nesimaišyti”.

Kadangi aš ten prie stalo nesėdėjau ir nieko burnoje neturejau, o tik iš kitu girdėjau, tad plačiau ir nerašau. Yra sakoma, kad „Néra dūmų be ugnes”. Tad galime galvoti, kad kas nors panašaus galėjo būti. Pažiūrėsim pamatymis! O palukėti yra verta, nes beveik visuomet, žiurėk ir: „Yla išlenda iš maišo”.

Aš tą reikala jau buvau bepradėdas užmiršti, nes gyvenimas vetejo nestovi. Bet jeigu ši žinia pasivirtintų – tai vėl iš naujo išsiliepsnotu, daug dūmų pasklusu, ir daug kas čiaudėturi turėtų. Manyciau, kad Lietuvoje yra kažkas suinteresuoti, kad tos žalios neužgesstu – tad vis iš naujo jas pamaišo ir vieną kitą pliauską imeta. Jeigu ne dėl ko nors kito, tai bent žiurėkite – ir išeivijoje nesutarimai vyksta!

„ATSIPIRAŠYMAS BE ATGALIOS”

„Darbininkas”, Brooklyn, NY
Plačiai Lietuvos spaudoje skelbiamas Seimo pirmininko Česlovo Juršeno atsiptašymas lietuviu tautos už komunistų padarytas skriaudas ir nusikartumas visai nepalielė mūsų širdžių ir liko „šauksmas tyruose”, nes ko vertas atsiptašymas už nusikartimus ir skriaudas, jei to atsiptašymo nelydi atgaliai ir atsiteisimas? Ar tie gražiai nuskambėje buvusio (?) komunisto žodžiai priekels nekaltai nuždytusi, ar iš Sibiro gržuojamų palengvins jų turto ir namų gražinimą, iš jų namų pašalinus juose gyvenančius stribus?

Ceslovas Juršenas neturėjo svaidytis tučiai atsiptašymo žodžiais, o juos ištarės, p. alėtu nuveikti ką nors pozityvaus, irodančio jo žodžiu nuoširdumą. Aišku, iš dalies toks „atsiptašymas” yra nuoširdus, tai jis turėtu pasirastruktūrą savo pareigų ar bent įtakoti Seimą nusikratyti buvusios sistemos liekanų ir ieškoti metodų pilietinėms teisėms bei laisvėms atstatyti.

Zita Kušeliauskienė „Žiburėlio” rengtoje paskaitoje apie vaiko kūrybingumą.

„NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖS PROGA”

„Laisvoji Lietuva”, Chicago, IL
Ar užsienio lietuvių ir jų draugų pareiga laisvei jau pasibaigusi? Ar laisvei užtikrinti darbas atliktas? Deja – dar ne!

Krašto nepriklausomybės nevišad reiškia ir piliečių asmeninė laisvę. Prisimenu visad teiges savo kalbose ir raštuose, jog Lietuva atgaus nepriklausomybės susidariusiems dvims salygoms: 1) Palankios geopolitinės salygos; 2) Lietuvos teritorijoje išlikus pakankamai fizinių ir dvasinių gyvų lietuvių. Pasirodo – Lietuvos nepriklausomybei atstatyti tu dviejų salygų būta. Tačiau dar negalime būti tikri, jog ten esama pakankamai ne tik fizinių, bet ir dvasinių gyvų tautiečių, kad nepriklausomybė pasinaudojus ir laisvę išlaikius. Ten tebevyksta kova už tautos dvasią.

Net ir čia, Jungtinėse Amerikos Valstijose, kaip ypač šiuo metu paaikiškė, vyksta arši kova už tautos sielą, už nacionalizmą, prieš globalizmą, kova prieš centralizuotos valdžios priespaudą ir fizinę bei dvasinę piliečių kontrolę. Tod negalima stebėtis, kad tokia kova vyksta atsistatančioje Lietuvoje. Tuo pačiu tai reiškia, jog ir užsienio lietuvių privalo toje kovoje dalyvauti.

Negalima iš akii išleisti faktą, kad Sovietų jungo nusikračiusiose tautose tebera 50-ties metų prievaratos skiepyto socializmo drumziu. Kažkas yra pasakes, jog socializmas imanomas tik dviejose vietose: danguje, kur jo nereikia, ir pragare, kur jis jau igvindintas. Kaip matome, sovietų jungo atskiratę kraštai dar, deja, nėra atskiratę socialistinio pragaro palikimo. Vakaruose pasklidusiu lietuvių pareiga padėti savo tautiečiams atskiratytis to pragariško slogu. Deja, kaip pasirodo, nemaža kas ir iš Vakarų bando jiems išpirštai tą patį, tik Vakarų sacharinu pasaldytą, socialistinių nuodų. Tai daro privačios institucijos ir net, apgailėtina, nu komunizmo pagabėgius tėvų vaikai, lyg kokių janičarai, per auklėti marksistų profesorių Vakarų universitetuose.

Priedu, kaip neseniai iš patikimų ir rimtų šaltinių patarta, atsistatančius buvusius satelitus ir, suprantama, Baltijos kraštus kairėn stumia Vakarų diplomatai. Mat jis bijosi taučių nacionalizmo labiau negu Maskvos imperializmo. Todėl išsivadavusiu kraštų kairėjų politikai esą Vakarų diplomatus proteguojami, aprūpinami presižiūriniams kelionėmis į Vakarus, prakalbomis bei susitikimais su „žymiomis” asmenybėmis ir organizacijomis, kai tuo pat metu tautinis tų kraštų elementas ignoruojamas ir laikomas posūnais. Tai jau tiesioginiai liečia mus, kaip Amerikos piliečius, nes JAV diplomatai yra išlaikomi mūsų mokesčių pinigais. Tad dar viena priežastis, kodėl laisvojo pasaulio žmonės, ypač lietuvių, dar negali nūsisukti nuo laisvės kovos.

„VIENYBĖ – NEVIENYBĖ”

„Tėviškės žiburiai”, Ont., Canada
Lietuvai, ypač šiuo pradiniu metu, reikia ne tiek partijų, kiek asmenybų; ne tiek patyrusių administratorių, kiek vadovų, kurie ištengtų iškelti idėjinių nepriklausomybės modelį senam sovietiniam subreyus. Valstybė nėra labdaros insti-

tucija. Nors ekonominių gyventojų būklė yra viena paprasčiausia matuoklių gerovės lygmeniui nustatyti, vis dėlto ji, ta būklė, nėra galutinis idealas. Jei tai būtų, tai ekonomiškai stiprūs, turtinių kraštai lengvai patenkintų savo piliečių reikalavimus. Deja, taip nėra. Užtat politinių partijų programose ekonominių siekių nurodymai neturėtų lemti apsisprendimus už ką balsuoti. Sąmoningas apsisprendimas turėtų išplaukti iš kitų šaltinių.

To nepaisant, o remiantis tik partijų programose išdėstytais pažadais, dažnai apsirinkama. Tai parodė visai netolima praeitis. Logiška, kad po tokio nusivylimų balsuotojai ima orientuotis kitaip. Tie pergalvojimai kaip tik ir brandina demokratinių mąstymą, kuris paremtas asmeniniais išsitikinimais, atsargiai dalykų vertinimu.

Klaudinga samprata, kad dajuoti aparietūs reiškia išsilaisvinimą iš per penkiasdešimt metų ikyrėjusios vienvaldybės. Gal kai kam ir naudingas šiokai galvojimo siūlymas. Bet tai klauda. Laisvos politinės „pabėros” niekada negalės iškosti išvaldančiuosius sluoksnius.

„KAIP SUPRASTI IR KAIP IVERTINTI?”

„Tėviškės aidai”, Melbourne, Australia

Per pereitas Lietuvių Dienas iškilus paskaitininkas, kurio kalba taip pat tilpo radio laiduje, kvietė mus suprasti ir tinkamai ižvertinti pokario okupuotoje Lietuvoje tuos, kurie apsisprendė dirbtu kartu bei tapitu rusu komunistų kolaborantais.

Atrodė, kad buvo peršama mintis, lyg tie okupantų bendrą žygį dirbo ir aukojos Lietuvos labui ir jos gyvastingumui.

Turbūt be išimties Tautos, kuriu piliečiai karū ar okupacijos metu pataikauja ar tiesiog pereina prieš pusē vadiniams išdavikais, kvilingais, kolaborantais ir dar gražesniais varda.

Ar mes tokio tipo žmones kelsime į viršunes ir pradėsime juos gerbti kaip tikrus Tėvynės mylėtojus?

Suprasti ir tokiu gailėtis tai vienas dalykas, bet jų samprotavimą ir elgesi pateisinti kaip naudingą okupuotą Tautą, tai jau visai kas kita.

Taip pat kalbėtojo buvo išvedžiojama, žinoma, žiūrint per

anų išdavikų akis, kad jei nebūtu buvę ginkluoti rezistencinio pasipriešinimo, tai gal ir nebūtu buvę trėmimi, žudynių ir t.t.

Norėčiau paklausti garbus kalbėtojo, kaip vertinti ir pateisinti okupacijos metais tuos, kurie užimdamis vadovaujančias vietas, rašytojus, pedagogus, poetus ir kitus, kurie Stalino ir jo bendrus lygino su saule, prieverta skiepijo komunizmo idėjas jaunimui, išdavę ir kankino partizanus sudarinių sarašus ir padėjo tremti Tautos kamieną arba kruviną vėliavą kėlė olimpiadose, meno ir mokslo sferose ir tai darė savo valia. Žinoma, nekalbu apie tuos, kurie buvo vienokiū ir kitokiu būdu prievertaujami.

Klausia, kaip mes būtume pasielę, būdami jų vietoje? Galbūt panašiai kaip anie nelaimingieji, bet esu tikras, kad mūs dauguma gal ir nebūtume stoję atviron kovon su priešu, bet ir nebūtume pardavinėjė savo broliu.

• 1869 m. gruodžio 28 d. William Semple, gyvenantis Mt. Vernon, OH, užpatentavo savo naują išradimą – kramtomą guma.

DRAUGAS, trečadienis, 1995 m. balandžio mėn. 19 d.

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.
Dr. JOKUBAS
J. STUKAS

Mirė 1994 m. balandžio 29 d., Summit, New Jersey.
Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse, No. Arlington, New Jersey.

Velionis visą savo gyvenimą paskyrė, siejosi ir dirbo Lietuvai. Jis tvirtai tikėjo Lietuvos prisikėlimu ir tos dienos sulaukė. Nors jo gyvybės gija nutrūko, bet mes ir toliau tėsime jo darbus Lietuvai.

Šia lūdžiai sukaktį minint, Šv. Mišios už jo siela bus aukojamos sekundinių, balandžio 30 d., 10 val. ryto, Šv. Trejybės Lietuvių bažnyčioje, Adams St. ir New York Ave., Newark, New Jersey. Taip pat Mišios bus aukojamos Čikagoje, Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje balandžio 29 d., 8:00 val. ryto, ir Watrchung, NJ Šv. Marijos bažnyčioje balandžio 29 d., 9:00 val. ryto. Šv. Mišios taip pat bus aukojamos Lietuvoje – Vilniuje ir Aluntoje.

Kviečiame artimuosius ir pažiastamus prisiminti mūsų mylimą a.a. JOKUBĄ STUKĄ, dalyvauti pamaldose ir už jį pasimelsti.

Nuliudė: žmona Loreta, broliai Augustas, Petras ir Liudas ir jų šeimos, uošvė Vladė Kaseliūnė ir Kaseliūnė šeima.

PADÉKA

Ar liūdnesnio kas galėtų būti
Už likimą žmogaus šioj naktį
Jo gimimas toks ilgas ir letas
O mirtis – nelaukta ir staigia.

Mačernis

A.†A.

HENRIKAS GINEITIS

Mano mylimas Vydas, Tėvas ir Senelis, mirė 1995 m. kovo 21 d., St. Petersburg, Florida. Bus palaidotas Lietuvoje, jo tėviškėje.

Noriu padėkoti kun. Ropoliui už šv. Mišių atnašavimą, chorui už gražu giedojimą bažnyčioje. Dirigentui p. Kerbeliui didelis ačiū.

Didžiausia ir nuoširdžiausia padėka muzikei Dikinei, kuri, pati pirmoji man ištiesė pagalbos ranką. Dėkoju Gražinai Viktorienei, Janinai Jarašienei, Sofijai Vaškenei, kurios mano didelės nelaimėje nepaliko manes vienos tol, kol mano vaikai atskrido iš šiaurės. Taip pat ačiū mūsų LIDO Drive kaimynams už aukas ir užuojautas.

Dėkojo visiems St. Petersburg lietuviams užjautusiemis mane ir aukojujams šv. Mišioms. Aukos bus nuvežtos į Lietuvą į įteiktos nelaimingiems ir neturtingiems vakiūnams.

Didelė padėka Mr. John Rally, kuris paaukojo 500 dol. Čikagos Lithuanian Orphans Fund.

Ačiū, ačiū visiems.

Nuliudusi žmona, vaikai ir anūkai.

A.†A.

POVILUI BIELSKIUI

mirus, jo dukrai DANAI BARIENEI, jos šeimai ir visiems velionio giminėms ir artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą.

Dana ir Viktoras Kochanauskai
Irena ir Albertas Kerelai
Ada ir Domas Misiulai
Vlada ir Alfonsas Pargasai
Vanda ir Antanas Brazdžiūnai

A.†A.

STASIUI MEILUI

netikėtai mirus, mūsų nuoširdžiausia užuojauta žmonai BIRUTEI, broliui VYTAUTUI, sūnui VINCIUI, dukrai ALDONAI su šeimomis.

Buve „Aušros” gimnazijos klasės draugai:

Vladas Adomavičius
Edvardas Čižinauskas
Antanas Mažeika
Viktoras Naudžius
Algiris Visockis

Introducing the “Fee-Free” Mortgage

“Fee-free!... I got my mortgage Fee-Free!”

No points, no application fee,
no origination fee, no credit fee.
No appraisal fee.

Who wouldn't be happy?
The Fee-Free mortgage.
Only at Standard Federal Bank.
It's sure to make you feel good, too.

Call 1-800-757-7786 now.
Great for first time home buyers, too!

Standard Federal Bank
for savings

Mortgage Operations Center: 1-800-757-7786
Restrictions apply. Not available on all mortgages.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vika Gylytė, Nida Januškaitė, Austė Ringutė, Vilkutė Šušinskaitė ir Lina Šlenytytė, gyvenančios vakariniuose Čikago priemiestiuose, gavo pagyrimus už labai gerą mokymasi Mount Assisi Academy aukštėsnioje mokykloje.

Kovas Andrius Polikaitis, muz. Darius ir Lydijos (Stropės) pirmgimis sūnus, buvo pakrikštystas Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje š.m. balandžio 1 d.

Iš Los Angeles, CA, „Draugo“ knygų platinotojų Danutė Damkus už išplatintas knygas atsiuntė 561 dol., taip pat vėl užsisakė knygų už 600 dolerius. Pasirodo, kad Kalifornijos lietuvių yra ne vien mūsų dienraščio, bet apskritai lietuviškos spaudos, vertinėtojų ir rėmėjai. Jeigu ir kitose vietovėse taip uoliam būtu platinami lietuviški leidiniai, nereikėtų skystis, kad „knygų niekas neperka...“

JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdyba visuomenė kveičia į koncertą, kuris įvyks Ateitininkų namuose, Lemonte, balandžio 28 d. 7:30 val. vak. Linksmą programą atlikis Nijolė Ščiukaitė ir Jurgis Žukauskas.

Kostas Norvila, Brooklyn, NY, siūsdamas „Draugo“ prenumeratos mokestį, pridėjo 105 dol. Ši auka tikrai palengvins laikraščio leidimo darbą ir su teiks galimybę ilgiau lankytis savo skaitytojus. Nuoširdi padėka.

Mikas Česas, Downers Grove, IL, „Draugo“ nusipirkė brangiu knygą. Lietuviška spauda bus gyva tik tada, jei turės draugu, kurie ją vertina ir skaito. Ačiū už apsilankymą mūsų knygynę.

JAV Lietuvių Bendruomenės Lemonto apylinkė per iždininką Aleksą Karaliūną atsiuntė „Draugui“ 100 dol. Labai malonu gauti laikraščiu pagalbą iš Lemonto apylinkės lietuvių, kurie įvertina vienintelio dienraščio reikšmę ir stengiasi jam padėti. Nuoširdus ačiū už auką.

Dr. Ferdinandas Kaunas, Westchester, IL prie anksčiau Draugo fondu duotos tūkstančinės vėl atsiuntė Pavasario vajaus proga 200 doleriu su linkėjimais: „Gyvuok per amžius mielas „Drauge“. Dėkojame už linkėjimus, juos pareinant nauju įnašu.

x Joana Balsis iš Monroe MI, siūčia \$100 ir rašo, kad nori globoti našlaitį iš Kretingos apskrities, nes pati iš ten yra kilusi. Dėkojame! „Lietuvos Našlaičių Globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629.

(sk)

Advokatas
GINTARAS P. ČEPENAS
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Tel. (1-312) 776-5162
14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441
Tel. (708) 301-4866
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis
6247 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 1-312-776-8700
Kriminaline Teise

ADVOKATAS
Vytėnės Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 312-284-0100
Valandos pagal susitarimą

IS ARTI IR TOLI

ISTEIGTAS LIETUVOS VAIKŲ FONDAS

Už „Dainavos“ ansamblis mirusius narius ir rėmėjus šv. Mišios bus aukojamos balandžio 23 d., 10:30 val.r. Šv. M. Marijos Gimimo parapijoje bažnyčioje Marquette Parke 69 ir S. Washtenaw. Ta pačią diena, 2 val. p.p., įvyks ansamblis 50 metų sukaktinio koncertas Maria aukštessniųios mokyklos auditorijoje. Lietuviškai visuomenė nuoširdžiai kvečiamā dalyvauti Mišiose ir koncerte (bileti bus galima gauti prie kasos koncerto diena).

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų draugijos narių susirinkimas bus penktadienį, balandžio 21 d., 7 val. vak. Šv. M. Marijos Gimimo parapijos salėje, 6820 S. Washenaw Ave. Daugiau informaciją galima gauti, skambinant 778-7508.

Amerikos Lietuvių Prekybos Rūmu Čikagoje valdyba ir nariai paskyrė žymenį „Man of the Year“ – pasižymėjusiam metu žmogui Frank Zapolui, Lietuvos včių tautinių šokių grupės ilgametiam vadovui. Pagarbino puota įvyks gegužės 7 d., sekmadienį, 6 val. vak., Martinique pokylių salėje Čikagoje. Rezervacijas priima Maryte Kinčienė tel. 312-927-4990, Algidras Brazis – 708-361-5594 ir Vincentas Semaška – 312-735-4722.

Virginija Bruožytė-Mulolianė, gimusi Australijoje, dabar gyvenanti Cleveland, OH, jau spėja užsirekomenduoti kaip pirmėliai solistė amerikiečių ir lietuvių tarpe. Yra atlikusi pagrindines roles Clevelandė statytose operose, priimta į Cleveland Lyric Opera, laimėjusi (1993 m.) Alice Stephens Muzikos stipendiją konkursa, su „Svajonių aidu“ kvarčto koncertais apkeliaus Pietų ir Šiaurės Amerikos, Australijos ir net Europos lietuvių telkinius. O kas gali pamiršti V. Bruožytės pasirodymą su žymiuoju svečiu, sol. Arnoldu Voketaiciu, ir solo partijomis Alice Stephens stipendijų konkurso laimėtoju koncerte Čikagoje 1993 m.? Solistė turėsime progos vėl išgirsti balandžio 30 d. Nekalto Prasidėjimo parapijos 80 metų sukakties koncerte Brighton Parke.

Virginija Bruožytė.

x Siuntiniai į Lietuvą laivu per TRANSPAK. Skubiems siuntiniams – AIR CARGO. Maisto siuntiniai nuo \$29 iki \$98. Produktai aukštos kokybės. Du populiausiai tai \$39 šventinių siuntinių ir 55 sv. įvairaus maisto už \$98. TRANSPAK, 2638 W. 69 St., Chicago, IL 60629, tel. 312-436-7772.

(sk)

x LEMONTE, PL centre, TRANSPAK įstaiga veikia kiekvieną savaitę: penktadienį 3 v. p.p. - 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. - 3 v. p.p., sekmadienį 8:30 v.r. - 2 v. p.p. Tel. 708-257-0497 arba 312-436-7772.

(sk)

Loreta Stukienė, norėdama išminti a.a. prof. dr. Jokūbo Stuko atminimą, įsteigė Lietuvos Vaikų fondą, kurio lešomis bus šepliami globos reikalangi lietuvių vaikai.

BILJETAI PASAULINEI OLIMPIADAII ATLANTOJE

Remigijus Gaška, Lietuvos Tautinio Olimpinio komiteto atstovas pasaulei olimpiadai, Atlantoje vyksianti 1996 metais, praneša, kad žaidynių Atlantoje organizacinis komitetas prašymus bilietais išsigyti pradės priimti nuo š.m. gegužės 1 d. Prašymų lapus ir smulkesnes informacijas bus galima gauti iš olimpiados sponsorų – Home Depot, Krautuvii ir Coca Cola parduotuvii. Informacijas teikia ir Bilietai centralė, kreipiantis telefonu (404) 744-1996. Užpildytus prašymų lapus, kartu su čekiu arba VISA kortelės numeriu, patartina siusti nedelsiant, nes dalinai nuo to priklausys pageidaujamų bilietai gavimo galimybę.

PROF. DR. J. STUKO MIRTIES METINĖS

Pernai mirusio žymaus Amerikos lietuvių profesorių dr. Jokūbo Stuko mirties metinėje, jo našlės Loretos ir jo brolių rūpestriu, sekmadienį, balandžio 30 d., 10 val. r. Šv. Trejybės bažnyčioje, Newark, NJ, bus aukojamos šv. Mišios velionio intencija. Kviečiamai dalyvauti visi draugai ir pažiastimi. (L. Stukienės tel. – 908-753-5636).

KLASIKINĖS MUZIKOS MÉGÉJAMS

Šeštadienį, balandžio 22 d., 2 val. p.p., Miami universiteto Muzikos mokykloje, Coral Gables, Clark/Weeks rečitaliu salėje, fortepijono koncertą atliko Frances Kavaliauskaitė (Covalesky), kuri tame universitete siekia muzikos daktarės laipsnio. Programoje: pasaulinio masto klasikų kūriniai, o tai pat pianistė supažindins klausytojus su M. K. Čiurlionio muzika, kuri yra jos disertacijos tema. Visuomenė kvečiamai dalyvauti koncerte, iėjimas nemokamas.

KUNIGŲ REKOLEKCIJOS

Lietuvių Kunigų vienybės metinės rekolekcijos įvyks birželio 5-9 d. Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyno patalpose, Putnam, CT. Rekolekcijos prasidės pirmadienį, birželio 5 d. vakare ir baigiasi penktadienį, birželio 9 d. piebumis. Joms vadovaus jaunas lietuvių kilmės dominikonas t. Stanley Azaro (Zarauskas). Registracijos: Rev. V. Cukuras, 600 Libery Hwy., Putnam, CT 06260.

Redaguoją J. Plačas. Medžiagą siūlyti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

KRISTUS KĖLĖS

Kėlės Kristus! – varpai pranašauja, Atpirkėjas žmonijos visos. Jis šiandien per žemę keliauja Šaukia žodis iš amžių tamsos.

Jis aplanko našlaitį kiekvienu, Graudžia ašarą ilusto vieniems, Jis palaimins kelius į tévynę Vėl sugrižti kartu ištremitiems.

Kėlės Kristau, sustiprinai vilti! Širdyse vėl troškimai karstai. Pumpurėlius žiedai ima kilti Ir tévynės dangus taip arti...

Stasys Džiugas

VL. STANČIKAITĖ

VELYKOS

Velykos! Velykos! Apkibė kiekvienu Krūmelio šakyte Lašeliai dar dreba Iš sapno pabude Ir kuždas su vėju, Ir klausia: kas bus, Kad rytas tokia šventas, Toks giedras dangus!

Danutė Lipčiūtė-Augienė

LAIŠKAS IŠ LIETUVOS

Rašytas belaukiant Kalėdų, moderniaisiai laikais tinka ir Velkyms. Toks jau margas mūšas pasaulis. Štai laiško turinys:

„...Ačiū už visas dovanas ir pinigus. Nutariau pirkti elektroline traukinį. Jau pas mus už pusantros savaitės, turbūt ir pas jus, ateis Šv. Kalėdos ir kartu Jėzus prisikels, todėl sugalvoju ir sukuriu eilėraštį:

Atėjo žiema šalta,

Bet niekas nepaklaus jos,

Codėl gi ji šalta?

Štai stovi prie tako

Eglutė žalia.

Ji irgi bus nukirsta.

Dabar parašysi apie save. Mokauas trečioje klasėje. Cia yra visokių pamokos. Per kūno kultūros pamokas mus vedė į baseiną. Ten mus moko plaukti. Po baseino, jei spėsiu, į dailę. Dailėje mus moko piestis ir lipdyti iš molio. Mano molio darbus net du kartu išdegino. Dar mus moko anglų kalbos. Man gerai sekasi. Jau išmokome daug žodžių, dainelių, eilėraščių. Tuoj bus atostogos, aš jų laukiu. Ypač laukiu sniego, ledo, kad užsaltu prie mūsų sodo tekanti Šešupė. Taip aš gyvenu. Stengiuosi parašyti gražiai, bet dar nelabai moku. Sudiev!

— Negrauš. Juk aš jau vyras! O ir prisitaikinsiu, kur vėjas traukia.

—

Mama žiūri į mane atviromiems akimis ir šypsosi. Matau, kad ji patenkinta manimi. Gal tik dabar pastebėjo, kad aš tikrai smarkiai paaugežiau verti.

— Negrauš. Juk aš jau vyras!

O ir prisitaikinsiu, kur vėjas traukia.

—

Mama žiūri į manę atviromiems akimis ir šypsosi. Matau, kad ji patenkinta manimi. Gal tik dabar pastebėjo, kad aš tikrai smarkiai paaugežiau verti.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkūnės.

—

— Ar eisime? — lyg katinėlis glaudžiuosi prie mamos alkū